

Archimedův zákon

Těleso ponořené do kapaliny je nadnášeno vztlakovou silou (F_{Vz}). Tato síla má stejnou velikost, jako je gravitační síla, která působí na těleso:

- o stejném objemu, jako je ponořené těleso (nebo ponořená část tělesa)
- a stejné hustotě, jako má kapalina, do které ponoříme těleso.

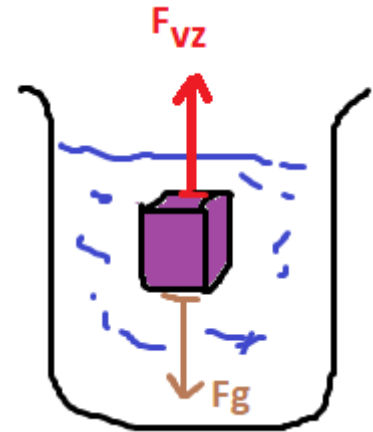
Těleso ponořené do kapaliny je nadnášeno vztlakovou silou (F_{Vz}).

Na těleso působí dvě síly – F_{Vz} (vztlaková) a F_g (gravitační). Platí:

F_g je větší, než F_{Vz} = Těleso neplove a jde ke dnu

F_{Vz} je větší, než F_g = těleso plove na hladině

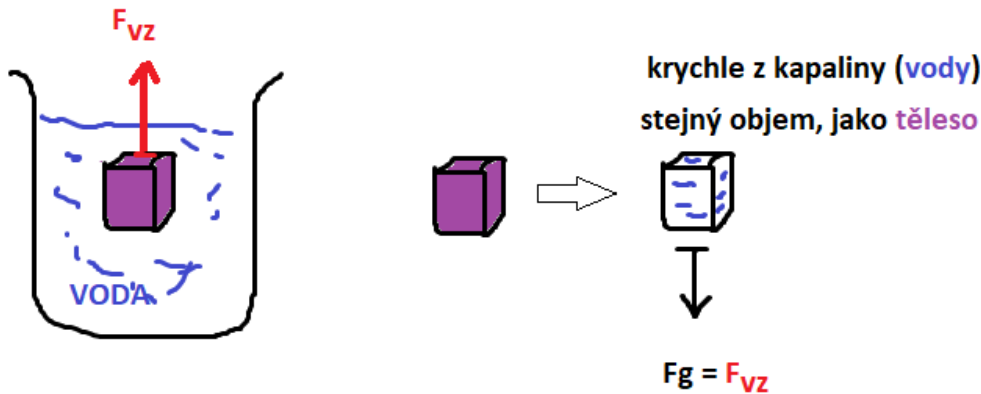
F_g je stejně velká, jako F_{Vz} = těleso se „vznáší“ ve vodě

Tato síla (F_{Vz}) má stejnou velikost, jako je gravitační síla, která působí na těleso:

- o stejném objemu, jako je ponořené těleso (nebo ponořená část tělesa)
- a stejné hustotě, jako má kapalina, do které ponoříme těleso.

Polopatě:

Záleží na HUSTOTĚ!

Pokud má těleso vyšší hustotu, než kapalina = jde ke dnu

Pokud má těleso nižší hustotu, než kapalina = plove

Pokud má stejnou hustotu, než kapalina = vznáší se ve vodě

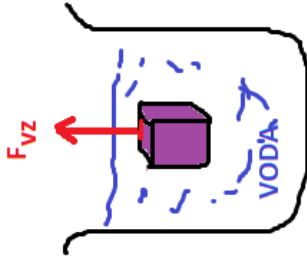
Zajímá nás hustota ponořeného tělesa, nebo ponořené části tělesa

Např. železné lodě mohou plout, protože srovnáváme:

Hustota vody VS. hustota železné konstrukce (což je hodně)+hustota vzduchu uvnitř lodi (což je hodně málo)

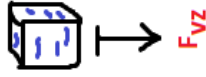
V Mrtvém moři můžeme snadno plavat, protože porovnáváme:

Hustota vody se solí (velká (větší, než obyčejná voda) VS. hustota lidského těla (menší)

Krychle:
 Objem 1m³
 Hustota 2kg/m³
 Váha je tedy 2kg, $F_g = 20\text{N}$

krychle z kapaliny
 stejný objem, jako těleso

a) Kapalina má menší hustotu,
 než těleso v kapalině:

Objem: 1 m³
 Hustota 1kg/m³
 Váha je tedy 1kg, $F_g = 10\text{N}$
 $F_{vz} = 10\text{N}$

Těleso se potopí

b) Kapalina má větší hustotu, než
 těleso v kapalině

Objem: 1m³
 Hustota: 3kg/m³
 Váha je tedy 3kg, $F_g = 30\text{N}$
 $F_{vz} = 30\text{N}$

Těleso bude plavat

c) Kapalina má stejnou hustotu, jako
 těleso v kapalině:

Objem 1m³
 Hustota 2kg/m³
 Váha je tedy 2kg, $F_g = 20\text{N}$
 $F_{vz} = 20\text{N}$

Těleso se bude vznášet ve vodě